

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 22ας Απριλίου 2010

σχετικά με το διάταγμα της Ιταλίας για τον καθορισμό προτύπων όσον αφορά την επισήμανση αυτοδιατηρούμενου γάλακτος, γάλακτος τύπου UHT, διηθημένου παστεριωμένου γάλακτος και γάλακτος υψηλής παστερίωσης, καθώς και γαλακτοκομικών προϊόντων

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2010) 2436]

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2010/229/ΕΕ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

την οδηγία 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2000, για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση, την παρουσίαση και τη διαφήμιση των τροφίμων⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 19,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 19 δεύτερη παράγραφος της οδηγίας 2000/13/ΕΚ, οι ιταλικές αρχές κοινοποίησαν στις 25 Αυγούστου 2009 στην Επιτροπή το σχέδιο διατάγματος για τον καθορισμό προτύπων όσον αφορά την επισήμανση αυτοδιατηρούμενου γάλακτος, γάλακτος τύπου UHT, διηθημένου παστεριωμένου γάλακτος και γάλακτος υψηλής παστερίωσης, καθώς και γαλακτοκομικών προϊόντων.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 1 του κοινοποιηθέντος διατάγματος, το εν λόγω διάταγμα ισχύει για αυτοδιατηρούμενο γάλα, γάλα τύπου UHT, διηθημένο παστεριωμένο γάλα και γάλα υψηλής παστερίωσης, καθώς και για γαλακτοκομικά προϊόντα.
- (3) Το άρθρο 2 του κοινοποιηθέντος διατάγματος απαιτεί να αναφέρεται στις ετικέτες αποστειρωμένου αυτοδιατηρούμενου γάλακτος, γάλακτος τύπου UHT, διηθημένου παστεριωμένου γάλακτος και γάλακτος υψηλής παστερίωσης ο τόπος καταγωγής του γάλακτος που υποβλήθηκε στις εν λόγω επεξεργασίες.
- (4) Το άρθρο 3 παράγραφος 1 του κοινοποιηθέντος διατάγματος προβλέπει ότι οι ετικέτες γαλακτοκομικών προϊόντων πρέπει να αναφέρουν τον τόπο καταγωγής του γάλακτος που χρησιμοποιήθηκε για την παρασκευή αυτών των προϊόντων.
- (5) Το άρθρο 3 παράγραφος 3 του κοινοποιηθέντος διατάγματος προβλέπει ότι οι ετικέτες τυριών, συμπεριλαμβανομένων των τυριών τύπου «cottage», που περιέχουν ουσίες οι οποίες λαμβάνονται από την επεξεργασία γάλακτος ή γαλακτοκομικών προϊόντων πρέπει να περιλαμβάνουν τις ουσίες αυτές στον κατάλογο συστατικών, με αναφορά του τόπου καταγωγής του γάλακτος που χρησιμοποιήθηκε για την επεξεργασία των εν λόγω ουσιών.

(6) Το άρθρο 4 του κοινοποιηθέντος διατάγματος προβλέπει ότι οι ετικέτες τυριών που προέρχονται από τυρόπηγμα πρέπει να αναφέρουν τον τόπο καταγωγής του γάλακτος που χρησιμοποιείται στο τυρόπηγμα.

(7) Η οδηγία 2000/13/ΕΚ εναρμονίζει τους κανόνες που διέπουν την επισήμανση των τροφίμων, προβλέποντας, αφενός, την εναρμόνιση ορισμένων εθνικών διατάξεων και, αφετέρου, τον τρόπο αντιμετώπισης των μη εναρμονισμένων εθνικών διατάξεων. Το πεδίο εναρμόνισης καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας, όπου ορίζεται κατάλογος των υποχρεωτικών ενδείξεων που πρέπει να περιλαμβάνει η επισήμανση των τροφίμων, σύμφωνα με τους όρους και υπό την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στα άρθρα 4 έως 17.

(8) Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 8 της οδηγίας 2000/13/ΕΚ, η ένδειξη του τόπου καταγωγής ή προέλευσης του τροφίμου είναι υποχρεωτική μόνο στις περιπτώσεις που η παράλειψη της ένδειξης αυτής θα ήταν δυνατόν να δημιουργήσει στον καταναλωτή εσφαλμένη εντύπωση σχετικά με τον πραγματικό τόπο καταγωγής ή προέλευσης του τροφίμου. Η διάταξη αυτή καθιερώνει έναν κατάλληλο μηχανισμό για την αντιμετώπιση του κινδύνου παραπλάνησης των καταναλωτών σε περιπτώσεις που ορισμένα στοιχεία μπορεί να οδηγήσουν στο συμπέρασμα ότι ένα δεδομένο τρόφιμο είναι καταγωγής ή προέλευσης διαφορετικής από την πραγματική.

(9) Επιπλέον, το άρθρο 4 παράγραφος 2 της οδηγίας 2000/13/ΕΚ ορίζει ότι μπορούν να προβλέπονται και άλλες υποχρεωτικές ενδείξεις, επιπλέον αυτών που αναγράφονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας, για καθορισμένα τρόφιμα, μέσω διατάξεων της Ένωσης ή, αν δεν υπάρχουν παρόμοιες διατάξεις, μέσω εθνικών διατάξεων.

(10) Το άρθρο 18 παράγραφος 2 της οδηγίας 2000/13/ΕΚ επιτρέπει τη θέσπιση μη εναρμονισμένων εθνικών διατάξεων, εφόσον δικαιολογούνται βάσει κάποιου από τους λόγους που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της πρόληψης της απάτης και της προστασίας της δημόσιας υγείας, και εφόσον οι διατάξεις αυτές δεν εμποδίζουν την εφαρμογή των ορισμών και των κανόνων που προβλέπονται στην οδηγία 2000/13/ΕΚ. Συνεπώς, στην περίπτωση που ένα κράτος μέλος προτείνει σχέδιο εθνικών διατάξεων επισήμανσης, πρέπει να εξετάζεται κατά πόσον οι διατάξεις αυτές συμμορφώνονται με τις προαναφερόμενες απαιτήσεις και τις διατάξεις της συνθήκης.

(¹) ΕΕ L 109 της 6.5.2000, σ. 29.

- (11) Οι ιταλικές αρχές ισχυρίζονται ότι το κοινοποιηθέν διάταγμα είναι αναγκαίο για τον καθορισμό και τη ρύθμιση του συστήματος ανιχνευσιμότητας για αποστειρωμένο αυτοδιατηρούμενο γάλα, γάλα τύπου UHT, διηθημένο παστεριωμένο γάλα και γάλα υψηλής παστερίωσης, καθώς και για γαλακτοκομικά προϊόντα. Αναφέρουν επίσης ότι το κοινοποιηθέν διάταγμα είναι αναγκαίο για τη ρύθμιση της επισήμανσης των τροφίμων που απαριθμούνται στο άρθρο 1 αυτού, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό η προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών.
- (12) Όσον αφορά την ανιχνευσιμότητα των προϊόντων που απαριθμούνται στο άρθρο 1 του κοινοποιηθέντος διατάγματος, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων⁽¹⁾, απαιτεί την καθιέρωση από τις επιχειρήσεις τροφίμων ενός ολοκληρωμένου συστήματος ανιχνευσιμότητας, σε όλα τα στάδια παραγωγής, επεξεργασίας και διανομής, ώστε να μπορούν να πραγματοποιούνται αποσύρσεις προϊόντων, ακριβείς και με συγκεκριμένο στόχο, ή να δίνονται ακριβείς και στοχοθετημένες πληροφορίες στους καταναλωτές ή το ελεγκτικό προσωπικό. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού, οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν κάθε πρόσωπο από το οποίο έχουν προμηθευτεί ένα τρόφιμο και τις άλλες επιχειρήσεις στις οποίες προμηθεύουν τα προϊόντα τους. Επιπλέον, το άρθρο 19 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων. Η υποχρεωτική ένδειξη της καταγωγής στην ετικέτα των εν λόγω τελικών προϊόντων δεν αποτελεί κατ' ανάγκη πληροφορία για τον σκοπό της ικανοποίησης αυτών των απαιτήσεων ανιχνευσιμότητας.
- (13) Επίσης, πέραν της γενικής αναφοράς για την ανάγκη προστασίας των συμφερόντων των καταναλωτών, οι ιταλικές αρχές δεν παρείχαν αιτιολόγηση που να δικαιολογεί την αναγκαιότητα της υποχρεωτικής επισήμανσης της καταγωγής, πέραν της υποχρέωσης που ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 8 της οδηγίας 2000/13/ΕΚ, για τα προϊόντα που απαριθμούνται στο άρθρο 1 του κοινοποιηθέντος διατάγματος.
- (14) Επομένως, οι ιταλικές αρχές δεν απέδειξαν ότι η ένδειξη καταγωγής, όπως προβλέπεται στο κοινοποιηθέν διάταγμα, είναι αναγκαία για την επίτευξη κάποιου από τους στόχους που απαριθμούνται στο άρθρο 18 παράγραφος 2 της οδηγίας 2000/13/ΕΚ.
- (15) Λαμβανομένων υπόψη των παρατηρήσεων αυτών, η Επιτροπή εξέδωσε αρνητική γνώμη για τις προαναφερθείσες διατάξεις του κοινοποιηθέντος διατάγματος, σύμφωνα με το άρθρο 19 τρίτη παράγραφος της οδηγίας 2000/13/ΕΚ.
- (16) Κατά συνέπεια, πρέπει να ζητηθεί από τις ιταλικές αρχές να μη θεώσουν τις διατάξεις του κοινοποιηθέντος διατάγματος.
- (17) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Ιταλία δεν θεσπίζει το άρθρο 2, το άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 3 και το άρθρο 4 (όσον αφορά την υποχρέωση επισήμανσης του τόπου καταγωγής του γάλακτος που χρησιμοποιείται σε τυρόπηγμα) του κοινοποιηθέντος διατάγματος για τον καθορισμό προτύπων όσον αφορά την επισήμανση αυτοδιατηρούμενου γάλακτος, γάλακτος τύπου UHT, διηθημένου παστεριωμένου γάλακτος και γάλακτος υψηλής παστερίωσης, καθώς και γαλακτοκομικών προϊόντων.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 22 Απριλίου 2010.

Για την Επιτροπή
John DALLI
Μέλος της Επιτροπής

⁽¹⁾ ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1.